NORAKSTS
Lieta Nr.A42471405
AA43-2407-09/5

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009.gada 17.novembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Zakrevska,
tiesneses I.Amona un L.Vīnkalna,

piedaloties atbildētājas Rīgas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Rīgas domes Komunālā departamenta pilnvarotajai pārstāvei *E.U.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta par *G.R.* pieteikumu par Rīgas domes Komunālā departamenta 2005.gada 11.maija lēmuma Nr.15 atcelšanu un atzīšanu par spēkā neesošu, sakarā ar *G.R.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 17.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas domes Komunālā departamenta dzīvokļu pārvaldes komisijas personu reģistrācijai pašvaldības palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā un izslēgšanai no palīdzības reģistra 2005.gada 11.maija lēmumu Nr.15 (sēdes protokols Nr.15, 5.38.punkts) (turpmāk – sākotnējais lēmums) *G.R.* tika izslēgts no 12.reģistra palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai vispārējā kārtībā, jo zuduši apstākļi, kuri bija par pamatu pieteicēja ģimenes reģistrācijai palīdzības saņemšanai.

2005.gada 14.jūlijā pieteicējs vērsās Rīgas domes Komunālā departamenta dzīvokļu pārvaldē (turpmāk arī – atbildētāja) ar apstrīdēšanas iesniegumu, lūdzot sākotnējo lēmumu atzīt par spēkā neesošu.

2005.gada 31.oktobrī Rīgas domes Komunālais departaments pieņēma lēmumu Nr.DK.05-2167-ap „Par atteikumu atjaunot palīdzības reģistrā" (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru sākotnējais lēmums atstāts negrozīts, bet pieteicēja lūgums noraidīts.

[2] 2005.gada 1.decembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums par Lēmuma atcelšanu un atzīšanu par spēkā neesošu.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem apstākļiem.

[2.1] Pieteicēja ģimene – 5 cilvēki no 1988.gada 15.jūnija bija reģistrēti palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai 12.reģistrā, pamatojoties uz Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas Ministru

Padomes 1983.gada 23.decembra lēmuma Nr.722 „Nolikums par uzskaites kārtību personām, kurām nepieciešams uzlabot dzīves apstākļus, un dzīvojamās telpas piedāvāšanu Latvijas Padomju Sociālistiskajā Republikā" 11.7.punktu, jo pieteicējam kā II grupas invalīdam saskaņā ar veselības stāvokli nepieciešama izolēta dzīvojamā platība, un pieteicēja 9 cilvēku ģimene no 1983.gada 24.janvāra lietoja dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „Jubileja" dzīvokli.

[2.2] 1983.gada 24.janvārī sievas dēls *V.P.* tika pierakstīts Rīgā, */adrese/* (turpmāk – Dzīvoklis), bet 1987.gada 13.maijā tika no Dzīvokļa izrakstīts sakarā ar to, ka iestājies mācību iestādē Sanktpēterburgā. Pēc dienēšanas armijā 1992.gada 22.janvārī, atgriežoties mājās, *V.P.* tika pierakstīts Dzīvoklī saskaņā ar likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 9.panta pirmo daļu.

[2.3] 2005.gada 7.aprīlī Dzīvoklī deklarēti: *V.P.* dēls *J.P.* un sieva *N.R.*.

[2.4] 1999.gada 3.oktobrī Rīgas pilsētas Maskavas rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja *S.G.* 4 cilvēku ģimenei (kura arī dzīvoja Dzīvoklī) piešķīra divas istabas, ar kopējo platību 30,52 kvadrātmetri, dzīvoklī */adrese/*, Rīgā.

[2.5] 2005.gada 11.maijā atbildētāja pieņēma sākotnējo lēmumu. Saskaņā ar likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā" (turpmāk arī – Palīdzības likums) 10.panta pirmās daļas 3.punktu ne vēlāk kā divas nedēļas pirms personas izslēgšanas no palīdzības reģistra tai nosūtāms rakstveida paziņojums, ko pieteicējs nesaņēma. Tādējādi atbildētāja pārkāpusi normatīvajos aktos noteiktās prasības.

[2.6] Par sākotnējo lēmumu pieteicējam kļuva zināms 2005.gada jūnijā, saņemot lēmumu Rīgas domes Komunālajā departamentā. Sākotnējo lēmumu pieteicējs uzskata par nepamatotu un nelikumīgu, jo ar dzīvokļa atsavināšanu neesot pasliktināti, ne arī uzlaboti pieteicēja dzīves apstākļi.

[2.7] Pieņemot sākotnējo lēmumu, atbildētāja neņēma vērā ārsta atzinumu par to, ka pieteicējs slimības dēļ nevar dzīvot vienā telpā ar ģimenes locekļiem, un līdz ar to atbildētāja pārkāpusi Latvijas Republikas Satversmes 115.pantu - valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par veselības stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu.

[2.8] Atbildētāja, pieņemot sākotnējo lēmumu, pārkāpa Rīgas domes saistošo noteikumu Nr.76 „Personu, kurām nepieciešama pašvaldības palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā, reģistrācijas un pašvaldības palīdzības sniegšanas kārtība" 2.5.apakšpunktā noteikto, proti, palīdzības saņemšanai vispārējā kārtībā reģistrē 12.reģistrā – maznodrošinātas personas, kas īrē tādu dzīvojamo telpu, ka vienā istabā jādzīvo dažāda dzimuma personām (izņemot laulātos), kuras vecākas par deviņiem gadiem un kuras dzīvesvietu deklarējušas šajā dzīvojamā telpā, vai kuru īrētā dzīvojamā telpa nav piemērota dzīvošanai.

[2.9] Pieteicējs uzskata, ka sākotnējais lēmums ir nelabvēlīgs administratīvais akts, kas rada nelabvēlīgas sekas, jo sakarā ar pieteicēja

invaliditāti un pamatojoties uz ārsta atzinumu, pieteicējam nepieciešama izolēta dzīvojamā platība, bet pieteicējs spiests dzīvot vienā dzīvoklī, kura kopējā platība ir 49,60 kvadrātmetri, kopā ar 8 ģimenes locekļiem.

[2.10] Balstoties uz iepriekš minētajiem argumentiem, pieteicējs lūdz tiesu atcelt sākotnējo lēmumu, kā arī atzīt to par spēkā neesošu.

[3] 2006.gada 5.janvārī tiesā saņemts atbildētājas paskaidrojums, kurā norādīts, ka atbildētāja pieteikumu neatzīst un lūdz tiesu to noraidīt, atsaucoties uz Lēmumā minētajiem apsvērumiem.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 17.septembra spriedumu pieteicēja pieteikums noraidīts.

Spriedumā norādīts turpmāk minētais.

[4.1] Kārtību, kuras personas ir tiesīgas saņemt palīdzību dzīvojamo telpu jautājumu risināšanā, kā arī kārtību, kādā tiek sniegta palīdzība iedzīvotājiem dzīvokļa jautājumu risināšanā, nosaka Palīdzības likums.

Minētā likuma 5.pants nosaka, ka lēmumu par palīdzības sniegšanu dzīvokļa jautājumu risināšanā pieņem attiecīgās pašvaldības dome (padome) vai tās deleģēta institūcija, ievērojot šā likuma noteikumus un pašvaldības domes (padomes) saistošos noteikumus.

Attiecīgo kārtību Rīgas domē uz sākotnējā lēmuma pieņemšanas brīdi regulēja Rīgas domes 2004.gada 26.novembra saistošie noteikumi Nr.76 „Personu, kurām nepieciešama pašvaldības palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā, reģistrācijas un pašvaldības palīdzības sniegšanas kārtība" (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr.76).

Personu kategorijas, kurām ir tiesības būt uzņemtām pašvaldības dzīvojamo telpu izīrēšanas palīdzības reģistros, noteica Palīdzības likuma 13. un 14.pants un Saistošo noteikumu Nr.76 2.3. un 2.5.punkti.

[4.2] Tiesa konstatēja lietā šādus faktiskos apstākļus, par kuriem nav strīda.

Gan sākotnējā lēmuma, gan pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas laikā Dzīvoklis bija pieteicēja dēla *K.R.* īpašums. Pieteicēja dēla īpašuma tiesības uz dzīvokli ir nostiprinātas zemesgrāmatā, īpašuma tiesību nostiprināšanas pamats – 2000.gada 16.maija dāvinājuma līgums ar uzlikumu. Pieteicēja pārstāve tiesas sēdē atzina, ka lietā nav strīda par atbildētāja norādītajiem faktiskajiem apstākļiem, proti, ka Dzīvokli pieteicējs ir privatizējis uz sava vārda un pēc tam to ir atdāvinājis savam dēlam *K.R.*

Pieteicēja pārstāve tiesas sēdē arī norādīja, ka dāvinājuma līgumā esot paredzētas pieteicēja un viņa sievas tiesības dzīvot Dzīvoklī līdz mūža galam, ar šādu nosacījumu dāvinājuma līgums ticis noslēgts.

Lietā ir strīds par to, vai pie konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem atbildētājam bija tiesisks pamats izslēgt pieteicēja ģimeni no 12.reģistra palīdzības saņemšanai dzīvokļu jautājumu risināšanai.

[4.3] Administratīvā procesa likuma (turpmāk - APL) 81.panta piektā daļa noteic, ka apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo

noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu. Šādā veidā tas ir izpildāms un to var pārsūdzēt tiesā.

Ņemot vērā minēto, pieteicēja pieteikums ir par iestādes galīgā administratīvā akta – Rīgas domes Komunālā departamenta direktora 2005.gada 31.oktobra lēmuma Nr.DK.05-2167-ap „Par atteikumu atjaunot palīdzības reģistrā" atcelšanu.

[4.4] Pieteicējs ir privatizējis Dzīvokli uz sava vārda, tātad ieguvis to savā īpašumā un varēja rīkoties ar Dzīvokli atbilstoši savām vajadzībām, tai skaitā, noteikt savā Dzīvoklī izolētu istabu (vai istabas) sev. Līdz ar to tiesa atzīst, ka pieteicēja paša spēkos ir bijis nodrošināt sev tādus dzīves apstākļus, kā to prasa veselības stāvoklis. Pieteicējs ir izvēlējies sev piederošo Dzīvokli atdāvināt dēlam, tādējādi, kā pareizi norādījusi atbildētāja, pieteicējs pats ir pasliktinājis savus dzīves apstākļus. Bez tam, arī atdāvinot dzīvokli savam dēlam, pieteicējam bija iespēja noteikt, ka pieteicējam līdz mūža galam ir tiesības lietot atsevišķu istabu (vai istabas) Dzīvoklī.

Pašvaldības palīdzība ir domāta tām personām, kuras īrē valsts vai pašvaldības dzīvokli, turklāt pašas saviem spēkiem nevar atrisināt dzīvokļa jautājumu. No Palīdzības likuma normām izriet secinājums, ka pašvaldības palīdzība nav domāta personām, kuras devušas piekrišanu privatizēt to īrēto valsts vai pašvaldības dzīvokli citai personai un noslēgušas ar šo personu vienošanos par dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšanu vai ar kuru piekrišanu dzīvoklis ir pārdots vai citādi atsavināts un darījuma rezultātā persona zaudējusi lietošanas tiesības uz attiecīgo dzīvokli, jo tādējādi minētās personas pašas sev ir radījušas sarežģītu situāciju dzīvokļa jautājumā.

Ņemot vērtā minēto, vēl jo vairāk pašvaldības palīdzība nav domāta personām, kuras ir privatizējušas to īrēto valsts vai pašvaldības dzīvokli uz sava vārda – ieguvušas to īpašumā un pēc tam to atsavinājušas.

[4.5] Atbildētāja sākotnējo lēmumu ir pamatojusi ar Palīdzības likuma 10.panta pirmās daļas 2.punktu, kas noteic, ka persona tiek izslēgta no palīdzības reģistra, ja ir zuduši apstākļi, kuri bijuši par pamatu šīs personas reģistrēšanai attiecīgās palīdzības saņemšanai.

Atbildētāja sākotnējā lēmumā ir atsaukusies arī uz Saistošo noteikumu Nr.76 3.5.3.apakšpunktu, kas nosaka – ja persona tiek izslēgta no palīdzības reģistra, ne vēlāk kā divas nedēļas pirms personas izslēgšanas tai nosūtāms rakstveida paziņojums uz norādīto adresi. Persona tiek izslēgta no palīdzības reģistra noteikumu 1.6.punktā noteiktajā kārtībā ar komisijas lēmuma pieņemšanas dienu, ja ir zuduši apstākļi, kuri bijuši par pamatojumu šīs personas iekļaušanai palīdzības reģistrā.

Atbildētāja pamatoti ir atsaukusies uz citētajām tiesību normām, jo uz sākotnējā lēmuma pieņemšanas brīdi pieteicējs neatbilda Palīdzības likuma 14. un 15.pantā ietvertajām prasībām, kas noteica to personu kategorijas, kurām ir tiesības būt uzņemtām pašvaldības dzīvojamo telpu izīrēšanas palīdzības reģistros.

[4.6] Pieteicējam esot nopietnas veselības problēmas, esot arī ārsta atzinums, ka pieteicējam nepieciešama atsevišķa dzīvojamā platība, tādēļ

atbildētājai nebijis tiesiska pamata izslēgt pieteicēja ģimeni no 12.reģistra palīdzības saņemšanai dzīvokļu jautājumu risināšanai.

Uz sākotnējā lēmuma pieņemšanas brīdi pieteicējs neatbilda nevienai to personu kategorijai, kuras minētas Palīdzības likuma 13., 14. un 15.pantā.

Atbildētāja pareizi konstatējusi, ka ir zuduši apstākļi, kuri bijuši par pamatu pieteicēja un viņa ģimenes iekļaušanai palīdzības reģistrā, jo uz lēmuma pieņemšanas brīdi pieteicējs Dzīvokli bija privatizējis uz sava vārda un bija to atdāvinājis savam dēlam, tādējādi pieteicējs vairs neīrēja valsts vai pašvaldības dzīvokli, turklāt pieteicējs neatbilda nevienai to personu kategorijai, kurām normatīvajos aktos ir paredzēta pašvaldības palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā.

Savukārt uz pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdi apstākļi, kas bija par pamatu sākotnējā lēmuma pieņemšanai, nebija mainījušies, un tādējādi sākotnējais lēmums bija atstājams negrozīts.

[4.7] Pieteikumā norādīts, ka pieteicējs neesot saņēmis rakstveida paziņojumu par izslēgšanu no palīdzības reģistra.

Lietā ir divi atbildētājas sūtīti paziņojumi pieteicējam *(lietas 23. un 24.lapa)* par pieteicēja izslēgšanu no palīdzības reģistra pašvaldības palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanai. Atbildētāja paziņojumus sūtījusi uz pieteicēja deklarēto dzīves vietu. Tādējādi pieteikumā minētie iebildumi nav pamatoti.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 17.septembra spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību.

Apelācijas sūdzība pamatota ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Tiesa ignorēja APL 247.panta nosacījumus par sprieduma tiesiskumu un pamatotību, jo spriedumā ir uzrādīti apstākļi, ka „pieteicējs ir privatizējis to īrēto valsts vai pašvaldības */adrese/*, Rīgā, uz sava vārda (ieguvis to savā īpašumā) un pēc tam to atdāvinājis savam dēlam *K.R.*, tādējādi pasliktinot savas ģimenes dzīves apstākļus", kuri netika nodibināti ar pierādījumiem lietā.

[5.2] Pieteicējs un pieteicēja sieva *N.R.*, iegādājoties kooperatīvo četristabu dzīvokli 1986.gadā, kļuvuši par kooperatīva biedriem un faktiski dzīvokļa īpašniekiem, pamatojoties uz kooperatīva statūtiem.

[5.3] Pēc likuma „Par kooperatīvo dzīvokļu privatizāciju" stāšanās spēkā pieteicējs un sieva bija spiesti dzīvokli privatizēt. Tādējādi 2002.gadā ar pieteicēja piekrišanu dzīvoklis tika privatizēts uz dēla *K.R.* vārda. Sākotnēji nebija nozīme tam, uz kā vārda to privatizēt, jo kopš 1988.gada 15.jūnija pieteicēja ģimene jau bija reģistrēta palīdzības saņemšanai 12.reģistrā, pamatojoties uz Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas Ministru Padomes 1983.gada 23.decembra lēmuma Nr.722 „Nolikums par uzskaites kārtību personām, kurām nepieciešams uzlabot dzīves apstākļus, un dzīvojamās telpas piedāvāšanu Latvijas Padomju Sociālistiskā Republikā" 11.5.punktu, jo pieteicējam kā otrās grupas invalīdam saskaņā ar pieteicēja veselības stāvokli nepieciešama izolēta dzīvojamā platība. Tātad, vienīgie

apstākļi, kas bija par pamatojumu pieteicēja ģimenes reģistrācijai palīdzības 12.reģistrā, nav zuduši – pieteicēja veselības stāvoklis (ārsta atzinums) un 8 cilvēku ģimene, ar kuru pieteicējs pēc ārsta atzinuma nevar dzīvot vienā dzīvoklī, kuru aizņem vairāki īrnieki.

[5.4] Tiesa nonākusi pretrunā ar Civillikuma 3.pantu: „katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies", un nepamatoti konstatējusi, ka ir zuduši apstākļi, kas bijuši par pamatojumu pieteicēja iekļaušanai palīdzības reģistrā.

[5.5] Saskaņā ar Palīdzības likuma pārejas noteikumu 2.pantu personas, kuras līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai ir reģistrētas pašvaldībā valsts un pašvaldības palīdzības saņemšanai, netiek izslēgtas no pašvaldības palīdzības pretendentu sarakstiem, un tām ir tiesības šajā likumā noteiktajā kārtībā saņemt palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā, ievērojot attiecīgās pašvaldības domes (padomes) saistošajos noteikumos noteikto secību, bet, ja tāda nav noteikta, - reģistrācijas secībā, kuru tiesa ir ignorējusi, Rīgas domes 2002.gada 10.septembra lēmumu Nr.1618 „Par personu pārreģistrāciju pašvaldības palīdzības dzīvokļa jautājuma risināšanā saņemšanai", un pamatojoties uz bezpeļņas organizācijas „Rīgas psihoneiroloģiskās slimnīca" 2000.gada 18.augusta atzinumu Nr.1889, kas apliecina, ka pieteicējs pēc savas veselības stāvokļa nevar dzīvot dzīvoklī, kuru aizņem vairāki īrnieki un vienā istabā ar saviem ģimenes locekļiem, viņam ir tiesības izmantot papildus dzīvojamo telpu, pieteicēja ģimene 2002.gadā tika pārreģistrēta 12.reģistrā palīdzības saņemšanai. Pārreģistrēta laikā, kad īpašuma tiesības uz dzīvokli Nr.20 */adrese/*, Rīgā, jau bija nostiprinātas pieteicēja dēlam *K.R.* zemesgrāmatā. Tādējādi secināms, ka apstākļi, kas bija par pamatu pieteicēja ģimenes reģistrēšanai palīdzības reģistrā 1988.gadā un pārreģistrācijai 2002.gadā, nebija mainījušies uz pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdi.

[5.6] Tiesai, izvērtējot lietas apstākļus, bija jāņem vērā fakts, ka atbildētājai, pieņemot personai nelabvēlīgu aktu, bija jāvadās no APL nostiprinātā privātpersonas tiesību ievērošanas principa.

[6] 2007.gada 23.novembrī iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos par iesniegto apelācijas sūdzību atbildētāja norāda, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un ir noraidāma turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[6.1] Tiesa pamatoti norādījusi, ka pašvaldības palīdzība ir domāta tām personām, kuras īrē valsts vai pašvaldības dzīvokli, turklāt pašas saviem spēkiem nevar atrisināt dzīvokļa jautājumu.

[6.2] No Palīdzības likuma normām izriet secinājums, ka pašvaldības palīdzība nav domāta personām, kuras devušas piekrišanu privatizēt to īrēto valsts vai pašvaldības dzīvokli citai personai un noslēgušas ar šo personu vienošanos par dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšanu, vai ar kuru piekrišanu dzīvoklis ir pārdots vai citādi atsavināts un darījuma rezultātā persona zaudējusi lietošanas tiesības uz attiecīgo dzīvokli, jo tādējādi minētās personas pašas sev ir radījušas sarežģītu situāciju dzīvokļa jautājumā.

[6.3] Pašvaldības palīdzība nav domāta personām, kuras ir privatizējušas to īrēto valsts vai pašvaldības dzīvokli uz sava vārda – ieguvušas to īpašumā – un pēc tam to atsavinājušas.

[7] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 21.oktobra spriedumu *G.R.* pieteikums apmierināts daļā: Lēmums atcelts ar pieņemšanas dienu daļā par *G.R.* un *N.R.* izslēgšanu no 12.reģistra palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai vispārējā kārtībā; izbeigta tiesvedība *G.R.* pieteikuma daļā par Lēmuma atcelšanu daļā par *K.R.* un *N.R.* izslēgšanu no 12.reģistra palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai vispārējā kārtībā.

2008.gada 19.novembrī atbildētājs iesniedza kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 21.oktobra spriedumu.

Ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Senāts) 2009.gada 24.aprīļa spriedumu atcelts Administratīvās apgabaltiesas spriedums daļā, ar kuru Lēmums atcelts daļā par *G.R.* un *N.R.* izslēgšanu no 12.reģistra palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai vispārējā kārtībā. Izbeigta tiesvedība lietā par *N.R.* izslēgšanu no 12.reģistra palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai vispārējā kārtībā. Lieta daļā par *G.R.* izslēgšanu no 12.reģistra palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai vispārējā kārtībā nodota jaunai izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai.

[8] Pieteicējs uz tiesas sēdi nav ieradies. Administratīvajā apgabaltiesā saņemts iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez pieteicēja klātbūtnes. Administratīvā apgabaltiesa nekonstatē APL 268. un 269.pantā minētos apstākļus, kas būtu par pamatu lietas izskatīšanas atlikšanai, tādēļ atzīst, ka lietu var izskatīt bez pieteicēja klātbūtnes.

Iestādes pārstāve apelācijas sūdzību un pieteikumu neatzina.

Motīvu daļa

[9] Noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[10] Senāts 2009.gada 24.aprīļa spriedumā šajā lietā ir norādījis turpmāk minēto.

Lietā izšķirams strīds, vai apstāklis, ka persona ir privatizējusi dzīvokli vai atsavinājusi to citai personai, ir uzskatāms par apstākli, kuram iestājoties, persona nevar saņemt Palīdzības likumā noteikto pašvaldības palīdzību.

Palīdzības likuma 10.panta pirmās daļas 2.punkts noteica, ka persona tiek izslēgta no palīdzības reģistra, ja zuduši apstākļi, kuri bijuši par pamatu šīs personas reģistrēšanai attiecīgās palīdzības saņemšanai.

Pamats pieteicēja reģistrēšanai palīdzības saņemšanai bija apstāklis, ka pieteicējs ir persona, kura sava veselības stāvokļa dēļ nevar dzīvot dzīvoklī,

kuru aizņem vairāki īrnieki un vienā istabā ar saviem ģimenes locekļiem.

Pieteicējs privatizēja tam lietošanā nodoto dzīvokli. Privatizācijas ceļā pieteicējs ieguva dzīvokli savā īpašumā. Civillikuma 927.pants noteic, ka īpašums ir pilnīgas varas tiesība par lietu, t.i., tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamos labumus, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību. Tādējādi pieteicējs kā dzīvokļa īpašnieks ieguva pilnas rīcības tiesības ar savu īpašumu, tostarp, arī dzīvokļa izīrētāja tiesības: izīrēt savu īpašumu vai arī pārtraukt īres attiecības ar dzīvoklī dzīvojošajām personām. Dzīvokļa īpašuma īpašnieka tiesību iegūšanas brīdī juridiski zuda šķērslis dzīvot tādā dzīvoklī, kuru neaizņem īrnieki, un tā uzlabot savus dzīves apstākļus, kas sākotnēji bija par pamatu pieteicēja reģistrēšanai palīdzības saņemšanai. Šāds Palīdzības likuma 10.panta pirmās daļas 2.punkta iztulkojums pilnībā atbilst Palīdzības likuma 7.panta piektajai daļai, veidojot skaidru likumdevēja mērķi, ka pašvaldības palīdzība nepienākas tam, kurš sev piederošo vai lietojumā nodoto dzīvokli nodevis (atsavinājis) citai personai. Prasība pēc papildus pierādījumiem, ka persona, atsavinot dzīvokli, ir pasliktinājusi savus dzīves apstākļus, šeit ir nevietā, jo to pierāda pats atsavināšanas fakts.

[11] Saskaņā ar APL 350.panta pirmo daļu tiesību normu interpretācija, kas izteikta kasācijas instances tiesas spriedumā, ir obligāta tiesai, kura šo lietu izskata no jauna. Līdz ar to Administratīvajai apgabaltiesai ir jāievēro Senāta spriedumā norādītā tiesību normu interpretācija.

Izvērtējot pirmās instances tiesas spriedumā norādīto motivāciju, apgabaltiesa secina, ka tā ir pareiza un atbilst Senāta sniegtajai interpretācijai. Pastāvīgs pamats pieteikuma noraidīšanai izskatāmajā lietā ir konstatējums, ka pašvaldības palīdzība nepienākas tam, kurš sev piederošo vai lietojumā nodoto dzīvokli nodevis (atsavinājis) citai personai, t.i., pasliktinājis savus dzīves apstākļus.

[12] APL 307.panta ceturtā daļa noteic, ka gadījumā, kad tiesa, izskatot apelācijas sūdzību, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa, izskatot lietu, pareizi konstatējusi visus būtiskos lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un sniegusi motivētu šo apstākļu juridisko novērtējumu. Izvērtējot pirmās instances tiesas spriedumā ietverto argumentāciju, apgabaltiesa atzīst, ka tā ir pareiza un pilnībā pietiekama, līdz ar to apgabaltiesa pievienojas Administratīvās rajona tiesas pirmās instances tiesas spriedumā ietvertajai argumentācijai un to neatkārto.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt *G.R.* pieteikumu par Rīgas domes Komunālā departamenta 2005.gada 11.maija lēmuma Nr.15 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(paraksts)*	S.Zakrevska
Tiesneses	*(paraksts)*	I.Amona
	(paraksts)	L.Vīnkalna

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese S.Zakrevska
Rīgā, 2009.gada 17.novembrī